

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет іноземних мов

Кафедра англійської філології

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ПІДГОТОВКИ ТА ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ**

**для здобувачів вищої освіти ступеня магістра спеціальності
014.021 Середня освіта (Мова і література (англійська))**

Кривий Ріг

2023

Методичні рекомендації щодо підготовки та захисту кваліфікаційних робіт для здобувачів вищої освіти ступеня магістра спеціальності 014.021 Середня освіта (Мова і література (англійська))

Розробники:

І. Зоренко, кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри англійської філології

І. Клименко, кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології

Рецензенти:

Г. Мельничук, кандидат філологічних наук, доцент кафедри німецької мови і літератури з методикою КДПУ

О. Паршикова, доктор педагогічних наук, професор кафедри англійської і німецької філології та перекладу ім. професора І.В. Корунця КНЛУ

Затверджено на засіданні кафедри англійської філології «__» _____
2023 р., протокол № __

Затверджено на засіданні Науково-методичної ради Криворізького державного педагогічного університету «__» _____ 2023 р., протокол № __

Завідувач кафедри

Ірина Зоренко

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
1. Основні характеристики та завдання кваліфікаційної роботи магістра ..	5
2. Вимоги до змісту і структури кваліфікаційної роботи магістра	6
3. Вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи	10
4. Захист кваліфікаційної роботи магістра.....	13
5. Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи	15
6. Список використаної літератури.....	21
7. Додатки	22

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Методичні рекомендації щодо написання кваліфікаційних робіт для здобувачів вищої освіти спеціальності 014.021 Середня освіта (Мова і література (англійська)), рівень вищої освіти - другий (магістерський), ступінь вищої освіти - магістр укладено на основі «Положення про кваліфікаційні роботи у Криворізькому державному педагогічному університеті (затвердженого Вченою радою університету 11.01.2018 р., протокол №6), яке визначає загальні вимоги до етапів підготовки, змісту, структури, оформлення кваліфікаційних робіт і розроблено на підставі чинних нормативних документів вищої школи. Ці методичні рекомендації конкретизують окремі пункти Положення з урахуванням специфіки спеціальності.

Кваліфікаційна робота є формою підготовки й підсумкової атестації здобувачів вищої освіти за ступенем вищої освіти «магістр», що має засвідчити рівень засвоєння студентами програмного матеріалу зі спеціальності та оволодіння знаннями й навичками, одержаними в процесі навчання, а також уміння застосовувати їх у практичній роботі.

Якість виконання, зміст і захист кваліфікаційної роботи перед державною комісією визначають ступінь підготовки випускника до майбутньої фахової діяльності.

Методичні рекомендації призначені забезпечити єдині критерії написання й оформлення кваліфікаційних наукових робіт різних рівнів (кваліфікаційної роботи магістра) для здобувачів вищої освіти факультету іноземних мов спеціальності 014.021 Середня освіта (Мова і література (англійська)).

1. ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ТА ЗАВДАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Магістерська робота – це завершене наукове дослідження теоретичного або теоретико-експериментального чи теоретико-прикладного характеру, спрямоване на самостійні вирішення складних дослідницьких завдань, пов'язаних із певною науковою або науково-практичною проблемою. У магістерських роботах моделюються теоретичні основи дослідження, обґрунтовуються його мета і конкретні теоретичні й практичні завдання, визначаються методи дослідження, його новизна і практичне значення, аналізується конкретний фактичний матеріал, узагальнюються основні результати дослідження, акцентується увага на авторських пропозиціях щодо розв'язання досліджуваного питання.

Магістерська робота повинна відповідати сучасному рівню розвитку науки, містити принципово новий матеріал або узагальнення та інтерпретацію раніше відомих положень з інших наукових позицій або у зовсім іншому аспекті; бути розробкою актуальною для науки і практики теми, відрізнятися обґрунтованістю думок і точністю даних, що наводяться; містити всесторонньо аргументовані та значущі висновки, що є логічним наслідком аналізу досліджуваного матеріалу, узагальнювальні підсумки дослідження; містити результати, що свідчать про наявність в автора навичок наукової роботи в обраній царині, доводити його здібність до ведення самостійних наукових пошуків, розв'язання конкретних наукових завдань.

Магістерське дослідження як кваліфікаційна наукова робота орієнтується на:

- систематизацію, закріплення та поглиблення набутих теоретичних знань і формування умінь застосування цих знань під час розв'язання конкретних наукових та прикладних завдань;
- розвиток компетенцій самостійної науково-дослідницької роботи й оволодіння методикою теоретичних, експериментальних і науково-практичних досліджень;
- набуття компетенцій систематизації отриманих результатів досліджень, формулювання нових висновків і положень, набуття досвіду їх прилюдного захисту.

Студент повинен продемонструвати **навички**

- роботи з науковою літературою, вміння зіставляти й оцінювати отриману інформацію, проводити порівняльний аналіз,
- використання сучасних методів для проведення дослідження й отримання достовірних результатів,

і **вміння**

- виокремлювати проблемні питання і ставити завдання, що сприятимуть їх розв'язанню,
- планувати й організовувати своє наукове дослідження,

- інтерпретувати результати емпіричних досліджень, аргументувати і відстоювати свою інтерпретацію, уміння обґрунтовувати власні висновки і рекомендації,

- чітко і грамотно викладати свої думки на письмі.

Магістерська робота має більший обсяг, будується на залученні більшого обсягу матеріалу, відрізняється глибиною аналізу, що проводиться, і теоретичною значущістю висновків, практичною спрямованістю отриманих результатів.

У магістерській роботі детально розкривається актуальність теми дослідження, наукова проблема, її доведення. Якомога ретельніше формується зміст вступної частини. Загальні висновки магістерської роботи зумовлені логікою проведеного дослідження, вони мають форму послідовного, логічного викладу отриманих підсумкових результатів, їх співвідношення із загальною метою, конкретними завданнями, поставленими і сформульованими у вступі. Саме результатами теоретичного і практичного дослідження у своїй випускній роботі магістрант має змогу засвідчити рівень наукової підготовки.

Виконання магістерської роботи є завершальним етапом магістерської підготовки. Магістерські роботи виконуються із визначених навчальним планом нормативних та варіативних дисциплін спеціальності циклу професійної та практичної підготовки.

При написанні магістерської роботи рекомендовано проходити попередню апробацію результатів досліджень, яка відбувається на студентських науково-практичних конференціях, проблемно-тематичних семінарах, засіданнях проблемних груп та гуртків тощо.

У зв'язку з передбаченою навчальним планом виробничою педагогічною практикою в школі та у ЗВО, студенти при написанні кваліфікаційних робіт можуть розробляти теми з урахуванням досвіду їх відповідної педагогічної апробації і можливості подальшого використання як навчально-методичних матеріалів. Відтак, подані студентами розробки повинні засвідчити їхні уміння виокремлювати ефективні прийоми й способи навчання, серії та комплекси вправ із формування та розвитку певних мовних і мовленнєвих навичок; добирати мовний матеріал відповідно до мети дослідження; виготовляти наочні засоби навчання.

2. ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ ТА СТРУКТУРИ РОБОТИ

Кваліфікаційна (магістерська) робота містить:

1. Титульний аркуш. Незалежно від мови, якою виконано роботу, титульна сторінка оформлюється українською мовою (Додаток А).

2. Список умовних позначень оформлюється лише тоді, якщо в роботі застосовується більш за три умовних позначення (скорочення, символи тощо). Усі умовні позначення включаються до тексту роботи при першому вживанні відповідного терміна.

3. Зміст, в якому подаються всі складові частини кваліфікаційної роботи та вказуються сторінки (Додаток Б). Назви структурних частин роботи (ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ 1, 2, 3, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ

ЛІТЕРАТУРИ / СЛОВНИКІВ ТА ДОВІДНИКІВ / ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ, ДОДАТКИ друкуються великими літерами, а решта (підрозділи, пункти та підпункти) – маленькими.

Виділення (жирний шрифт, підкреслення тощо) у ЗМІСТІ недоречні.

4. У вступі, що починається з нової сторінки, дають характеристику кваліфікаційній роботі. Висвітленню кожного з компонентів присвячується окремий абзац (або декілька абзаців); назва кожного компонента виокремлюється жирним шрифтом. Вступ містить компоненти, що наводяться в такій послідовності:

Актуальність теми. Розкривається сутність і стан розробки наукової проблеми (задачі) на основі аналізу вітчизняної і зарубіжної наукової літератури із зазначенням практично розв'язаних завдань, актуальних проблем у певній предметній галузі, підстави і вихідні дані для розроблення теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження.

Мета і завдання дослідження. Від формулювання наукової проблеми і доведення того, що та частина проблеми, яка стала темою роботи, ще не отримала розробки або достатньо глибокого освітлення у спеціальній літературі, необхідно перейти до формулювання мети дослідження, а також вказати конкретні завдання для її досягнення. Увесь комплекс завдань – це алгоритм безпосередньої загальної моделі дослідження, зумовлений логікою етапів конкретного наукового пошуку. Формулювання завдань повинні бути змістовними, чіткими і точними, оскільки саме ці формулювання стають назвами розділів і параграфів, а опис розв'язання поставлених завдань складає зміст розділів роботи. Не слід формулювати мету як «Дослідження...», «Вивчення...», тому що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету.

У вступі формулюється **об'єкт і предмет дослідження**, а також, за необхідності, - **гіпотеза**. Будучи категоріями наукового процесу, об'єкт і предмет співвідносяться як загальне і часткове: *об'єкт* - це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію, вибрану для вивчення, а *предмет* - це те, що знаходиться в межах об'єкта. В об'єкті виділяється та його частина, яка служить предметом дослідження і визначає тему кваліфікаційної роботи, позначену на титульному аркуші як її заголовок.

Матеріал дослідження (при потребі). У цій частині вступу вказується, на якому конкретному матеріалі виконана робота, характеризуються основні джерела отримання наукової і практичної інформації (офіційні, наукові, літературні, бібліографічні та ін.).

Методи дослідження. Подають перелік методів дослідження (теоретичних та емпіричних, загальних та спеціальних), використаних для розв'язання поставлених у роботі завдань. Перераховувати їх треба коротко та конкретно, визначаючи, що саме досліджувалось тим чи тим методом (наприклад: загальні – *дедукції та індукції* – для уточнення теоретичних засад і формулювання висновків роботи; *дискурсивний аналіз* – для виявлення текстових кореляцій із позамовними чинниками; *концептуальний аналіз* – для моделювання концепту; *контекстологічний аналіз* – для розкриття семантичної реалізації значення слів; *аналіз словникових дефініцій* – для встановлення лексико-семантичних варіантів ключових слів; *компонентний аналіз* – для

з'ясування особливостей змісту різних лексико-семантичних варіантів ключового слова й сформованих на їх основі синонімічних рядів). Це дасть змогу пересвідчитися в логічності та прийнятності вибору саме цих методів.

Практичне значення одержаних результатів. Подаються відомості про практичне застосування одержаних результатів або рекомендації, як їх використати (методики, інформаційні технології, методичне забезпечення тощо), вказується, що це дає (впровадження нового знання у структуру підготовки, дидактичний чи виховний ефект тощо).

У вступі може бути віддзеркалено результати **апробації** кваліфікаційної роботи (участь у наукових конференціях, публікації за темою дослідження тощо).

Вступ завершується описом **структури роботи**: дається перелік структурних елементів роботи (указується кількість розділів і частин), зазначається кількість джерел у списку використаної літератури та кількість додатків.

5. Текстова частина складається із розділів (не менше двох), кожен з яких складається з підрозділів (не менше двох), які можуть (за бажанням автора) поділятися на пункти та підпункти (не менше двох).

Перший розділ має теоретичний характер. У цьому розділі кваліфікаційної роботи обов'язковим є аналітичний огляд наукової літератури (з особливим акцентом на літературі останніх років і літературі іноземними мовами), в якому окреслюються основні етапи розвитку наукової думки за обраною проблемою; висвітлюються різні точки зору на сучасні шляхи розв'язання обраної проблеми; стисло характеризуються найвагоміші сучасні концепції вирішення конкретних дослідницьких завдань; наводяться систематизовані результати власних досліджень автора з висвітленням основних характеристик дослідної бази, яка забезпечує їхню достовірність і подаються авторські висновки з визначенням узагальненої моделі дослідження.

Теоретична частина розкриває ступінь розробки проблеми в сучасній науковій літературі, дає визначення використаним у роботі термінам і поняттям, узагальнює підходи до розв'язання проблеми. Виклад матеріалу повинен бути чітким, послідовним і логічним (в основному за методом дедукції – від загального до окремого), підкріплюватися посиланнями на наукові джерела. Задля цього не слід нехтувати вживанням певних стандартних зворотів, таких як: *останнім часом дослідження з ...; новітні дослідження ...; у контексті сучасної парадигми досліджень ...; сучасна лінгвістика досліджує ...; при вивченні ... значна увага науковців приділялася ...; подальший розвиток досліджень з ...; у світлі вищезазначеного ...; як вже зазначалося ...; на наш погляд ...; отже ...; необхідно зазначити, що ...; відомо (загальновідомо), що ...; відправною точкою ... у визначенні ... було...; поділяючи точку зору ..., ми вважаємо...; беручи до уваги ...; з іншого боку, ...; перш за все ...; по-перше, ...; аналіз вербального вираження ... свідчить про ...; звернення до концепції ...; уявлення про ...; когнітивний (комунікативний, антропоцентричний) підхід до вивчення ...; як стверджує ...; у більшості робіт ...; специфіка ... полягає в ...; не зважаючи на ...; поштовхом для створення ...; при цьому ... і таке інше. За наявності синонімії лінгвістичної термінології в досліджуваній темі, в роботі необхідно подати всі опрацьовані інваріанти термінів з посиланням на джерело*

та обґрунтувати вибраний варіант терміна, який буде вживатися в роботі (синонімія термінології не притаманна науковій роботі).

Наступні розділи мають *прикладний характер*, містять опис виконаного власного дослідницького завдання та, за наявності, розробки навчально-методичних матеріалів, використаних студентом під час наукової апробації або навчальної, виробничої і педагогічної практик. У практичній частині студент показує вміння вести власне дослідження на мовному матеріалі, проводити таксономію мовних одиниць і перекладацьких засобів, їх відтворення іншою мовою, робити узагальнення, встановлювати зв'язки між певними мовними явищами, помічати закономірності їх функціонування, пояснювати специфіку вживання, вказувати на певні особливості їх перекладу. Загалом студент повинен опрацювати 200-300 прикладів з обраного фактичного матеріалу, що дозволить йому зробити ґрунтовні висновки або статистичний аналіз.

Чіткому викладенню результатів дослідження в практичній частині допоможуть такі фрази: *у поданій роботі ...; аналіз фактичного матеріалу ґрунтується на ...; згідно з концепцією ..., виокремлюємо в структурі ...; услід за ... виокремлюємо в структурі ...; наведений приклад підтверджує ...; проведений аналіз ... дає підставу виокремити ...; отже, проведений аналіз довів, що ...; у ході дослідження були проаналізовані ...; результати роботи дають підстави вважати, що ...; у центрі нашої уваги ...; у процесі дослідження виникла необхідність ...; нами було встановлено ...; у результаті дослідження було помічено ...; як показало (наше) дослідження ...; як свідчать результати аналізу ...; аналіз мовного матеріалу показав ...; застосування ... методу (аналізу) дозволило виявити (встановити) ...; керуючись принципом ... тощо.*

Теоретична частина кваліфікаційної роботи має узгоджуватися з дослідницькою (практичною) частиною, оскільки вона висвітлює важливі теоретичні проблеми і визначає зміст термінів, що застосовуються задля аналізу фактологічного матеріалу. Всі приклади, що наводяться в роботі, повинні супроводжуватися коментарем.

Кожний розділ починається з нової сторінки і має завершуватися висновками до розділу (які продовжують текст розділу, а не починаються з нової сторінки).

6. Висновки (загальні) (понад дві сторінки) підсумовують результати проведеного дослідження. На відміну від висновків до розділів, загальні висновки починаються з нової сторінки, а абзаци не нумеруються. Загальні висновки не повторюють висновки до розділів: вони є узагальненням більш високого рівня. Висновки надають аргументовану відповідь на питання, що були сформульовані як завдання кваліфікаційної роботи. Загальні висновки завершуються висвітленням перспектив подальших досліджень у даній галузі (*Посилання на інших авторів, їх цитування, а також наведення загальновідомих істин не допускаються*).

7. Список використаної літератури повинен містити понад 50 позицій у кваліфікаційній роботі магістра, з яких не менш 25% – іноземними мовами.

Бібліографічні описи наводяться за алфавітом (прізвища перших авторів або заголовки) та відповідно до стандартів з бібліотечної та видавничої справ (**додаток В**).

На всі наукові джерела, подані у списку, повинні бути посилання в тексті кваліфікаційної роботи. До списку використаних джерел, оформленого з урахуванням усіх чинних вимог, слід обов'язково включати новітні видання праць вітчизняних і зарубіжних дослідників, у тому числі електронні носії та інтернет-джерела. У Списку мають бути представлені публікації останніх 5 років (не менш ніж п'ять). Обов'язковою вимогою є використання наукової літератури іноземною мовою відповідно до спеціальності. Використані джерела подаються за алфавітом, при цьому спочатку українською або російською мовами, а потім – іноземними. Всі джерела наводяться тією мовою, якою вони видані. *Неприпустимим є переклад назв іноземних видань українською мовою.* **Список джерел фактологічного матеріалу** подається в разі необхідності. Список словників та довідників оформлюється аналогічно списку джерел бібліографічного матеріалу. Він продовжує сторінку, на якій закінчується бібліографічний список, а також його нумерацію.

8. Додатки (факультативно) містять таблиці, рисунки, приклади, що перевищують за обсягом 1 сторінку, а також додатки. Додатки оформлюються у такий спосіб. Після списку джерел ілюстративного матеріалу на окремій сторінці (по центру) пишеться одно слово ДОДАТКИ. Власне додатки починаються з наступної сторінки. Вони позначаються не цифрами, а літерами *Додаток А, Додаток Б, Додаток В, Додаток Д*, які ставляться у правому верхньому кутку. Додатки позначаються послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Усі таблиці, рисунки та приклади тощо повинні бути пронумеровані й підписані. Кожна графа в таблицях повинна мати свою назву, з якої було б чітко зрозуміло, що означають цифри в таблиці.

9. Резюме (ZUSAMMENFASSUNG) подається англійською мовою, якщо робота написана українською мовою, а у випадку, якщо робота виконана німецькою мовою, анотація пишеться українською. Обсяг анотації – до 3 сторінок (**Додаток Д**). Резюме завершується комплексом ключових слів і сталих термінологічних словосполучень (надрукованих великими літерами в називному відмінку в рядок через кому), що з позицій інформаційного пошуку мають той обсяг смислового навантаження, який чітко корелюється з основним змістом кваліфікаційної роботи. Загальна кількість ключових слів – не більше 10.

ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

При виконанні кваліфікаційної роботи здобувачів вищої освіти повинні дотримуватись принципів академічної доброчесності.

Кваліфікаційну роботу здобувач вищої освіти має виконувати самостійно. Необхідно дотримуватись етики цитування, давати покликання на використані джерела, подавати достовірну інформацію про виконану роботу та її результати.

У разі виявлення порушення академічної доброчесності, зокрема академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, кваліфікаційна робота не допускається до захисту, а якщо такі факти були виявлені під час захисту, робота оцінюється на «незадовільно».

Керівник кваліфікаційної роботи та відповідна кафедра зобов'язані контролювати дотримання здобувачвищої освіти принципів академічної доброчесності та не допускати їх порушення.

3. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

Робота виконується українською мовою відповідно до спеціальності.

Кваліфікаційна робота має бути виконана комп'ютерним способом. Робота оформлюється на білих аркушах формату А4 (210 x 297 мм) через півтора міжрядкових інтервали до тридцяти рядків на сторінці, 14-м кеглем шрифту Times New Roman. Обсяг основного тексту магістерської роботи – до 70 сторінок. До основного обсягу роботи не входять додатки, список використаної літератури і джерел, таблиці та рисунки, які повністю займають площу сторінки. Але всі сторінки зазначених структурних одиниць підлягають суцільній нумерації.

Текст роботи необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – не менше 30 мм, праве – не менше 10 мм, верхнє – не менше 20 мм, нижнє – не менше 20 мм.

Окремі слова та формули, що вписуються до надрукованого тексту, мають бути чорного кольору та мати близьку до основного тексту густоту.

Оформлення заголовків. Кожну структурну частину роботи треба починати з нової сторінки. Заголовки структурних частин – ЗМІСТ, ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ, СПИСОК ДЖЕРЕЛ ФАКТОЛОГІЧНОГО МАТЕРІАЛУ, ДОДАТКИ - не нумерують, друкують великими літерами по центру рядка без крапки в кінці. Відстань між заголовком та наступним або попереднім текстом має бути не менше двох рядків.

Розділи і підрозділи повинні мати заголовки. Пункти і підпункти можуть мати заголовки. Заголовки підрозділів друкують на окремому рядку маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в розрядці в підбір до тексту. У кінці заголовка, надрукованого в підбір до тексту, ставиться крапка. Не можна розміщувати заголовок у нижній частині сторінки, якщо після нього залишається тільки один рядок тексту.

Нумерація. Розділи, підрозділи, пункти і підпункти нумеруються арабськими цифрами без знака №. Номер підрозділу складається з номера розділу та порядкового номера підрозділу, розділених крапкою, наприклад: 2.3. (третій підрозділ другого розділу). У кінці номера підрозділу має бути крапка. Потім у тому ж рядку наводиться заголовок підрозділу. Номер пункту складається з номера розділу, номера підрозділу і порядкового номера пункту,

розділених крапками. У кінці номера повинна стояти крапка, наприклад: 1.3.2. (другий пункт третього підрозділу першого розділу). Потім у тому ж рядку наводиться назва пункту. Пункт може не мати заголовка. Підпункти нумерують у межах кожного пункту за такими ж правилами, як пункти.

Сторінки роботи нумеруються арабськими цифрами у правому верхньому кутку зі збереженням наскрізної нумерації усього тексту. Титульний аркуш також підлягає нумерації, але номер сторінки не ставлять.

Ілюстрації. Ілюстрації необхідно розміщувати безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. Основними видами ілюстративного матеріалу є креслення, технічний рисунок, схема, фотографія, діаграма і графік.

На всі ілюстрації (власні та запозичені) мають бути посилання в роботі. Усі ілюстрації, які виносяться на захист, необхідно навести в основній частині кваліфікаційної роботи або в додатках.

Ілюстрації і таблиці, розміщені на окремих сторінках, включають до загальної нумерації сторінок. Таблицю, рисунок або креслення, розміри якого більше формату А4, ураховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування у тексті або в додатках.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад: Рис. 1.2. (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Якщо в розділі подано одну ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами.

Таблиці. Цифровий матеріал, здебільшого, оформлюють у вигляді таблиць. Таблицю слід розміщувати безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці мають бути посилання в тексті. Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) у межах розділу. У правому верхньому кутку над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2.» (друга таблиця першого розділу). Якщо в розділі є лише одна таблиця, її нумерують за загальними правилами. При перенесенні частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово «Таблиця» і номер її вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовж. табл.» і вказують номер таблиці, наприклад: «Продовж. табл. 1.2.». Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назву наводять жирним шрифтом.

Текст у таблиці варто друкувати кеглем 12 з одинарним інтервалом. Якщо цифрові або інші дані в якому-небудь рядку таблиці не подають, то в ньому ставлять прочерк.

Покликання. При написанні кваліфікаційної роботи студент повинен покликатися на цитовану літературу, або на ту літературу, звідки взято ідеї, висновки, задачі, питання, вивченню яких присвячена робота. Покликатися слід на останні видання публікацій. Покликання на літературу в тексті роботи

розмішують у квадратних дужках, наприклад [12, с. 387]. Тут «12» - це номер у списку літератури тієї публікації, на яку посиляється автор, а через кому подається номер сторінки в цій публікації, на якій розміщено цитований текст. Покликання на фактологічне джерело, на відміну від покликання на літературу, розміщується не в квадратних, а в круглих дужках.

Для підтвердження власних аргументів покликанням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи того друкованого твору слід наводити цитати. Науковий етикет потребує точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором.

Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, у якій він поданий у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз «так званий»;

б) цитування повинно бути повним. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками в лаганих дужках: <...>. Вони ставляться в будь-якому місці цитати (на початку, усередині, наприкінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

в) кожна цитата обов'язково супроводжується покликанням на джерело;

г) при непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів і давати відповідні посилання на джерело;

д) якщо необхідно засвідчити позицію щодо окремих слів або думок з цитованого тексту, то після них у круглих дужках ставлять знак оклику або знак питання;

е) коли студент (автор роботи), наводячи цитату, виділяє в ній деякі слова, то робиться спеціальне застереження, тобто після тексту, який пояснює виокремлення, ставиться крапка, потім дефіс і вказуються ініціали автора, а весь текст застереження вміщується у круглі дужки. Варіантами таких застережень є, наприклад: (курсив наш - Х. Х.), (підкреслено мною - Х. Х.), (розбивка моя - Х. Х.).

Додатки. Додатки оформлюють як продовження роботи на наступних її сторінках або у вигляді окремої частини (книги), розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті.

Якщо додатки оформлюють на наступних сторінках, кожний такий додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток» і велика літера, що позначає додаток. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер І, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад: «Додаток А». Один додаток позначається як додаток.

При оформленні додатків окремою частиною (книгою) на титульному аркуші під назвою роботи друкують великими літерами слово «ДОДАТКИ».

Текст кожного додатка за необхідності може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад, А.2 - другий розділ додатка А; В.3.1 - перший підрозділ третього розділу додатка В.

Ілюстрації, таблиці, розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: Рис. Д. 1.2. - (другий рисунок першого розділу додатка Д).

4. ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Кваліфікаційна робота в першому варіанті подається науковому керівникові згідно з терміном, визначеним кафедрою. З огляду на зауваження наукового керівника, до цього варіанту роботи вносяться необхідні зміни

За відповідним рішенням кафедри у встановлений календарним планом час відбувається попередній захист кваліфікаційних робіт. У разі успішного передзахисту робота рекомендується до захисту й (до)опрацьовується студентом в остаточному варіанті.

Роботи, які не отримали позитивної оцінки і до захисту не допускаються, (до)опрацьовуються в порядку, встановленому кафедрою із дотриманням загальних вимог і графіка навчального процесу.

Остаточно оформлена і рекомендована до захисту кваліфікаційна робота з відгуком наукового керівника та рецензією подається на кафедру, після чого передається до екзаменаційної комісії (ЕК).

Під час захисту кваліфікаційної роботи в комісію подаються:

- наказ ректора про допуск до захисту;
- кваліфікаційна робота, оформлена згідно з вимогами;
- письмовий відгук наукового керівника;
- письмова рецензія на кваліфікаційну роботу.

До ЕК можуть подаватися й інші матеріали, які характеризують наукову і практичну цінність виконаної кваліфікаційної роботи: надруковані статті за темою роботи, документи, що вказують на практичне застосування роботи тощо.

Захист кваліфікаційних робіт проводиться на відкритому засіданні Екзаменаційної комісії за участю не менш ніж половини її складу за обов'язкової присутності голови комісії. Графік роботи комісії затверджується наказом ректора університету. Для захисту роботи студент готує доповідь (до 15 хвилин), яка повинна відображати *зміст дослідження, його мету, завдання, предмет та об'єкт; обґрунтування вибору теми, ступеня її висвітлення в науковій літературі. Основна частина доповіді присвячується викладу науково-практичних висновків і рекомендацій, результатів за матеріалами дослідження.* Як правило, захист відбувається із застосуванням мультимедійної техніки, доповідь подається у формі презентації.

Після доповіді здобувача вищої освіти і його відповідей на запитання оголошуються рецензія на роботу, відгук наукового керівника. Студенту надається можливість дати пояснення щодо зауважень, дати відповіді на

запитання членів ЕК. У дискусії з проблем, порушених у кваліфікаційній роботі, можуть брати участь усі присутні члени ЕК, викладачі, студенти, громадськість.

ЕК на закритому засіданні обговорює результати захисту і простою більшістю голосів виносить рішення про оцінку роботи за чотирибальною шкалою (незадовільно, задовільно, добре, відмінно) і за шкалою ECTS. Голова і члени ЕК підписують протокол та індивідуальні плани підготовки студентів, у яких робиться запис про результати захисту кваліфікаційної роботи. Результат оголошується після затвердження протоколу головою ЕК.

Випускники, які за підсумками навчання отримали диплом з відзнакою, а також які виявили схильність до науково-дослідницької роботи, можуть бути рекомендовані до вступу в аспірантуру.

Здобувач вищої освіти, який виконав кваліфікаційну роботу, але одержав під час захисту оцінку «незадовільно», відраховується з навчального закладу як такий, що не пройшов державної атестації. Він отримує довідку встановленого Міністерством освіти і науки України зразка.

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

Кваліфікаційна робота має засвідчити рівень засвоєння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу зі спеціальності та оволодіння знаннями та ключовими навичками, одержаними у процесі навчання, а також уміння застосовувати їх у практичній роботі. Захист кваліфікаційної роботи, який проводиться на відкритому засіданні Екзаменаційної комісії, повинен продемонструвати відповідність рівня підготовки випускника вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівців спеціальності 014.02 Середня освіта. Мова і література (англійська).

Кваліфікаційна робота має відповідати таким вимогам:

- актуальність теми, її відповідність сучасному стану та перспективам розвитку філології та методики викладання німецької мови;
- самостійність наукового пошуку студента;
- визначеність наукового апарату (адекватність мети, завдання роботи, її об'єкта, предмета та мети дослідження);
- глибина й повнота аналізу наукової та науково-методичної літератури з теми дослідження;
- достовірність отриманих результатів;
- аргументованість і конкретність висновків і рекомендацій;
- змістовність дослідження та логічність і послідовність викладу матеріалів дослідження;
- грамотність викладу та відповідність науковому стилю.

При оцінці випускної кваліфікаційної роботи слід виходити з того, що випускник освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» відповідно до кваліфікації, що йому присвоюється, повинен уміти:

- визначити мету і завдання дослідження;
- скласти план дослідження;

- вести бібліографічний пошук із застосуванням сучасних інформаційних технологій з подальшими оформленням списку використаних у дослідженні бібліографічних джерел;
- застосовувати сучасні методи наукового дослідження, виходячи із конкретних завдань дослідження;
- опрацьовувати отримані дані, аналізувати їх, узагальнювати отримані результати і робити висновки;
- оформляти результати дослідження у відповідності із сучасними вимогами до наукових робіт.

Загальна оцінка кваліфікаційної роботи виставляється з урахуванням оцінки тексту роботи та якості її захисту. Критеріями оцінки тексту роботи є:

- Актуальність обраної теми дослідження;
- Чіткість та правильність у формулюванні понятійного апарату;
- Відповідність структури роботи поставленій меті та завданням дослідження;
- Спрямованість роботи на розробку реальних наукових, методичних чи практичних рекомендацій;
- Якість та глибина теоретико-методологічного аналізу проблеми;
- Якість та повнота огляду наукових джерел, наявність наукової аргументації;
- Достовірний і вірогідний аналіз фактичного матеріалу, наявність і переконливість узагальнень та висновків;
- Адекватність методів дослідження поставленій у роботі меті та завданням дослідження;
- Наявність альтернативних підходів до розв'язування проблеми, окресленої у роботі;
- Логічність та послідовність викладу матеріалу та його якісне оформлення у відповідності до вимог.

Захист кваліфікаційної роботи має продемонструвати:

- Уміння стисло, послідовно і чітко викласти у доповіді сутність проблеми та результати проведеного дослідження;
- Наявність і якість демонстраційного матеріалу для захисту кваліфікаційної роботи, який би унаочнював результати проведеного дослідження і підтверджував їх вірогідність;
- Здатність аргументовано, логічно і послідовно відстоювати свою точку зору, захищати власне бачення проблеми та шляхи її розв'язання;
- Компетентність у межах проблеми, що мають засвідчити чіткі і аргументовані відповіді на запитання членів екзаменаційної комісії;
- Здатність до презентації отриманих результатів дослідження, в тому числі і за допомогою сучасних технічних засобів.

Кваліфікаційна робота зі спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська)) відповідно до Положення про кваліфікаційні роботи є окремим кредитним модулем. Оцінка кваліфікаційної роботи здійснюється за модульно-рейтинговою системою, за 100-бальною шкалою.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою		Оцінка ЄКТС	100-бальна система оцінювання
Екзамен (чотирирівнева)	Залік (дворівнева)		
відмінно	зараховано	A	90-100
добре	зараховано	B	80-89
		C	71-79
		D	61-70
задовільно	зараховано	E	50-60
		FX	30-49
незадовільно	незараховано	F	0-29

Оцінка кваліфікаційної роботи здійснюється за 100-бальною шкалою. Максимальна оцінка за виконання кваліфікаційної роботи становить 70 балів, захисту — 30 балів.

Оцінка **A «відмінно»** (91—100 балів) ставиться, якщо випускник

- виконав роботу самостійно, на високому науково-теоретичному рівні, що свідчить про його ґрунтовну теоретичну підготовку та практичні навички лінгвістичного та літературного аналізу;
- оволодів навичками науково-дослідницької роботи у доборі, систематизації фактичного матеріалу, його аналітичної обробки, творчого осмислення, систематичного викладу матеріалу та формулювання висновків;
- виявив критичне ставлення до опрацьованих наукових джерел, увів елементи наукової новизни, сформулював власні пропозиції та практичні рекомендації;
- грамотно, з додержанням вимог держстандарту оформив кваліфікаційну роботу;
- написав роботу, не припускаючись грубих помилок;
- на захисті продемонстрував глибокі знання з теми дослідження, впевнено відповів на запитання членів ДЕК;
- до захисту представив публікацію.

Оцінка **B «дуже добре»** (81—90 балів) ставиться, якщо випускник:

- виконав роботу самостійно, на належному науково-теоретичному рівні, що свідчить про його достатньо високий рівень теоретичних знань та про практичні навички і здатність до професійної діяльності;
- оволодів навичками науково-дослідницької роботи у доборі, систематизації фактичного матеріалу, його аналітичної обробки, творчого осмислення, систематичного викладу матеріалу та формулювання висновків, але припускається незначних порушень логічності й систематичності викладу матеріалу;

- увів елементи наукової новизни, здатен проаналізувати наукову літературу з окресленої проблеми, сформулював власні висновки та рекомендації щодо практичного використання результатів роботи;

- з додержанням вимог держстандарту оформив кваліфікаційну роботу, але в роботі є певні неточності;

- написав роботу правильно, з додержанням норм літературної мови, але припустився поодиноких орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок;

- на захисті продемонстрував глибокі знання з теми дослідження, впевнено і по суті відповів на запитання членів комісії.

Оцінка **C «добре»** (71—80 балів) ставиться, якщо випускник:

- виконав роботу самостійно, на належному науково-теоретичному рівні, що свідчить про його достатньо високий рівень теоретичних знань та про практичні навички і здатність до професійної діяльності;

- оволодів навичками науково-дослідницької роботи у доборі, систематизації фактичного матеріалу, його аналітичної обробки, творчого осмислення, систематичного викладу матеріалу та формулювання висновків, але припускається незначних порушень логічності й систематичності викладу матеріалу;

- увів елементи наукової новизни, однак не може повною мірою проаналізувати літературу і джерела з досліджуваної теми, але сформулював власні пропозиції та рекомендації щодо практичного використання результатів роботи;

- написав роботу правильно, з додержанням норм літературної мови, але припустився поодиноких орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок;

- на захисті продемонстрував глибокі знання з теми дослідження, впевнено і по суті відповів на запитання членів комісії.

Оцінка **D «задовільно»** (61—70 балів) ставиться, якщо студент:

- виконав роботу самостійно, на належному науково-теоретичному рівні, що свідчить про його достатньо високий рівень теоретичних знань та про практичні навички і здатність до професійної діяльності;

- оволодів навичками науково-дослідницької роботи у доборі, систематизації фактичного матеріалу, його аналітичної обробки, творчого осмислення, систематичного викладу матеріалу та формулювання висновків, але припускається незначних порушень логічності й систематичності викладу матеріалу і некритичного ставлення до опрацьованих документів і матеріалів;

- робота носить головним чином компілятивний характер, проблема розглядається поверхово, відсутні елементи наукової новизни, нечітко сформульовані або відсутні власні пропозиції та рекомендації;

- припустився низки помилок при оформленні роботи та її науково-довідкового апарату з відхиленням від вимог держстандарту;

- припустився багатьох орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок;

- на захисті продемонстрував неглибокі знання з теми дослідження, не зумів по суті відповісти на окремі запитання членів комісії.

Оцінка ***E*** «***достатньо***» (61—70 балів) ставиться, якщо студент:

- виконав роботу на низькому науково-теоретичному рівні, не зумів належно застосувати набуті теоретичні знання та практичні навички, виявив слабку готовність до професійної діяльності;
- не повною мірою оволодів навичками науково-дослідницької роботи у доборі, систематизації фактичного матеріалу, його аналітичної обробки, творчого осмислення, систематичного викладу матеріалу та формулювання висновків, припускається порушень логічності й систематичності викладу матеріалу і виявляє некритичне ставлення до опрацьованих документів і матеріалів;
- робота носить головним чином компілятивний характер, проблема розглядається поверхово, відсутні елементи наукової новизни, нечітко сформульовані або відсутні власні пропозиції та рекомендації;
- припустився багатьох орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок;
- на захисті продемонстрував неглибокі знання з теми дослідження, не зумів по суті відповісти на більшість запитань членів комісії.

Оцінка ***FX*** «***незадовільно***» (26—50 балів) ставиться, якщо студент:

- представив роботу, виконану на незадовільному рівні, в якій відсутнє обґрунтування актуальності, відсутній або поданий досить примітивний науковий апарат, не висвітлено практичну значущість роботи;
- розділи не мають логічного зв'язку;
- відсутній критичний огляд теоретичних джерел;
- аналіз виконаний поверхово, а в роботі переважають описовість та реферативність;
- відсутня системність викладу, а результати дослідження видаються недостовірними;
- оформлення роботи не відповідає вимогам;
- рецензія та відгук містять принципові зауваження і є негативними по суті;
- відповіді на запитання членів ДЕК неточні, неповні або неправильні.

Оцінка ***F*** «***незадовільно***» (0—26 балів) ставиться, якщо студент, допущений до захисту кваліфікаційної роботи,

- абсолютно в ній не орієнтується, не може дати відповідь на жодне запитання членів комісії, або у випадку, коли робота виявляє ознаки плагіату;
- зміст роботи не відповідає плану дослідження або не розкриває тему;
- мета дослідження не пов'язана з проблемою, сформульована абстрактно і не відбиває специфіки об'єкта і предмета дослідження;
- робота є несамостійною;
- в ній відсутній огляд наукових джерел з проблеми;
- мети дослідження не досягнуто, тему не розкрито;
- відсутні покликання;
- бібліографічний опис наведено без дотримання вимог держстандарту;

- обсяг та оформлення дослідження не відповідають вимогам.

Кваліфікаційна робота не допускається до захисту, якщо:

- вона подана науковому керівникові на перевірку з порушенням термінів, установлених графіком навчального процесу;
- написана на тему, своєчасно не затверджену в установленому порядку;
- виконана несамотійно; якщо зміст не розкриває теми дослідження;
- якщо робота неправильно оформлена;
- якщо відсутні супровідні документи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бойко Р.В., Фролов М.О. Без компіляцій і плагіату! *Бюлетень ВАК України*. Київ, 2008. № 12. С. 11–13.
2. Бюлетень Вищої атестаційної комісії України. 2009. № 5. С. 26–30.
3. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Київ: Кондор, 2009. 206 с.
4. Мазур О. В., Подвойська, Раденька С.В. Основи наукових досліджень: посіб. для студ. філол. спец. Вінниця : Нова кн., 2013. 119 с.
5. Методичні вказівки до підготовки та захисту магістерських (кваліфікаційних) робіт (для студентів денної та заочної форм навчання за спеціальностями Гуманітарного інституту) / уклад. О. В. Єременко. Київ : КМПУ імені Б. Д. Грінченка, 2009. 21 с.
6. Методичні рекомендації до написання студентських наукових робіт для студентів-германістів / укл. Є. П. Тимченко, О. І. Кучма. Київ: КНУ ім. Т. Г. Шевченка, 2002. 25 с.
7. Методичні рекомендації до оформлення курсових і дипломних робіт для студентів факультету іноземної філології/ уклад.: Є. В. Стуліна, І. В. Тарасюк, Т. М. Уділова. Запоріжжя : ЗНУ, 2005. 34с.
8. Методичні рекомендації до написання курсових та магістерських робіт / укл. О. І. Морозова, В. О. Самохіна. Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2014. 30 с.
9. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови: навчальний посібник. Київ: «Центр навчальної літератури», 2006. 312 с.
10. Основні вимоги до дисертацій та авторефератів дисертації. *Бюлетень ВАК України*. 2008. № 3. С. 9-13.
11. Основні вимоги до підготовки та написання навчально-наукових і кваліфікаційних робіт (для студентів-філологів): методична розробка. Київ: КНУ ім. Т. Г. Шевченка, 2011. 82 с.
12. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Гончарук. Тернопіль : Крок, 2014. 272.
13. П'ятницька-Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2003. 116 с.
14. Шліхта Н., Шліхта І. Основи академічного письма: Методичні рекомендації та програма курсу. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні. Київ, 2016. 61 с.
15. Manschwetus U. Ratgeber wissenschaftliches Arbeiten: Leicht verständliche Anleitung für das Schreiben wissenschaftlicher Texte im Studium. Lüneburg: Thurm Verlag, 2020. 310 S.

ДОДАТКИ

Додаток А

Зразок титульного аркуша

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет іноземних мов
Кафедра англійської філології**

«Допущено до захисту»

Завідувач кафедри

_____ Ірина Зоренко

« ____ » _____ 2023 р.

Реєстраційний №

« ____ » _____ 2023 р.

**МЕТАФОРИ-КОМПОЗИТИ ЯК ЗАСІБ НОМІНАЦІЇ ТА
ХАРАКТЕРИСТИКИ ОСОБИ В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ**

Кваліфікаційна робота студентки

групи АЗЛм - 22

ступінь вищої освіти: магістр

спеціальності 014.021 Середня освіта

(Мова і література (англійська))

Петренко Олени Іванівни

Керівник: кандидат педагогічних наук,
доцент Зоренко І.С.

Оцінка:

Національна шкала _____

Шкала ECTS _____ Кількість балів _____

Члени комісії

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ОСОБЛИВОСТІ АНГЛІЙСЬКОЇ ЛІНГВІСТИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ ЯК СПЕЦІАЛЬНОЇ ЛЕКСИКИ.....	6
1.1. Базові поняття	6
1.2. Структурно-словотворчий аналіз	11
1.3. Тематична організація	18
Висновки до розділу 1.....	23
РОЗДІЛ 2. АСПЕКТИ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ ЛЕКСИКОГРАФІЇ.....	25
2.1. Специфіка термінологічних словників.....	25
2.2. Проблема дефініції	40
2.3. Ідеографічний словник англійської лінгвістичної термінології.....	49
Висновки до розділу 2	54
ВИСНОВКИ	57
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	59

ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ В СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Розроблено відповідно до вимог нового ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»

Характеристики джерела	Приклади оформлення
Один чи більше авторів без редактора	Алефіренко М. Ф. Теоретичні питання фразеології. Харків: Вища школа, 1987. 136 с. Редько В.Г. Конструювання змісту шкільних підручників з іноземних мов: теорія і практика: монографія. Київ: Педагогічна думка, 2017. 628 с. Grabowski J., Harran G., Herrman Th. Bedeutung – Konzepte – Bedeutungskonzepte: Theorie und Anwendung in Linguistik und Psychologie. Berlin: Springer-Verlag, 2013. 309 S.
Один чи більше авторів із редактором	Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / О.Б. Бігич, Н.Ф.Бориско, Г.Е.Борецька та ін. / за загальн. ред. С.Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2013. 590 с.
Без автора (збірники, матеріали конференцій, книги за редакцією, укладачі, упорядники)	Дискурс іноземномовної комунікації / заг. ред. К. Я. Кусько. Львів: Вид-во Льв. нац. ун-ту, 2002. 495 с. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / наук. ред. С. Ю. Ніколаєва. Київ: Ленвіт, 2003. 273 с. Українсько-німецький тематичний словник /уклад. Н. Яцко та ін. Київ: Карпенко, 2007. 219 с.
Багатотомне видання	Загнітко А. Словник сучасної лінгвістики : поняття і терміни: у 4 т. Т. 1. Донецьк : ДонНУ, 2013. 402 с Paul H. Deutsche Grammatik: in 5 Bdn. Halle (Saale): Max Niemeyer, 1955–1957. Bd. 4: Syntax. 425 S.
Частина видання <i>Розділ книги</i>	Barz I. Die Wortbildung. <i>Duden Band 4. Die Grammatik.</i> 7. Auflage. Mannheim/Leipzig/Wien/Zürich, 2005. S. 641-772.
Стаття в журналі, газеті	Жаботинская С. А. Когнитивная лингвистика: к вопросу об уровнях концептуальных моделей <i>Вісник Черкаського університету.</i>

	<i>Серія філологічні науки</i>. Черкаси: ЧДУ, 1997. Вип. 3. С. 3-11. Freudenberg-Findeisen R. Feldergrammatik als inhaltlich orientierte (Lerner-)Grammatik – dargestellt am Feld des Wunsches. <i>Deutsch als Fremdsprache</i>. H1. 37. Jg. 2000. S. 22-29.
Тези доповідей у матеріалах конференцій	Белова А. Д. Класифікуючі конектори в англійському тексті. <i>Укр. наук. збірник. Іноземна філологія</i>. Вип. 111. Львів: Львівськ. нац. ун-т ім. І. Франка, 1999. С. 103-108. Мельничук Г.М. Літературні тексти в серії навчально-методичних комплексів «DU» для студентів-германістів. <i>Нові концепції викладання у світлі інноваційних досягнень сучасної науки: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 7 листопада 2020 р.)</i>. Київ: НПУ ім. М.П.Драгоманова. С. 71-73.
Електронні ресурси	Бондарчук О. Ю. Внутрішні мотиви виникнення лінгвокультурного типу «Aussteiger» у німецькій лінгвокультурі: URL: ftp://188.230.77.4/pub/ELLIC_2013.pdf. (дата звернення: 19.03.2018).
Дисертації та автореферати (може бути не вказане місце захисту та повна назва спеціальності)	Іваненко Я. А. Функціональна специфіка доперекладацького аналізу тексту сучасних німецькомовних новел: дис. ... канд. філол. наук: 10.02.16. Одеса, 2014. 200 с. Бондарчук О. Ю. Лінгвокультурний типаж «Aussteiger» у сучасному німецькомовному дискурсі: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04. Львів, 2006. 44 с.
Закони та інші нормативні документи	Закон України «Про освіту»: за станом на 4 червня на 1991 р. / Верховна Рада України. Київ: Парлам. вид-во, 1991. Ст. 451.
Стандарти, патенти, препринти, каталоги	ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ, 2016. 16 с. ГОСТ Р 517721-2001. Національна академія наук України. Анотований каталог книжкових видань 2008 року. Київ: Академперіодика, 2009. 444 с.